

ENKELE BIJZONDERHEDEN AANGAANDE DEN GEWONEN VINK. 137

bogen rustend doorgebracht, en kon met goede hoop op succes (een camera op afstand en onder gegeven omstandigheden bediend, geeft ook dikwijls nog teleurstellende verrassingen) m'n inventaris pakken om naderhand bij m'n wachtende partners aangeland weer wat in de pleoi te komen.

Overveen, 9 Juli '23.

KEES KOEMAN.

ENKELE BIJZONDERHEDEN AANGAANDE DEN GEWONEN VINK (FRINGILLA COELEBS L.).

GEDURENDE de sneeuw-periode van den winter '21/'22 voerde ik naar gewoonte de vogels in mijn tuin, teneinde ook van mijne zijde op bescheiden schaal bij te dragen tot het zooveel mogelijk instandhouden van de vogelbevolking, die gedurende de tijden van voedsel-schaarschte en koude zoo licht door sterfte vermindert. Ik maakte gebruik van vogelvoederhuisjes, waar ik allerlei voor de zaadeters geschikte zaden in bracht, en voorts ten behoeve van de meezen van slingers apennootjes, door mijne kinderen vervaardigd door oprijging van deze nootjes met hulp van eene stopnaald op katoenen draden of dun touw. Deze meerdere Meters lange slingers hing ik buiten in den tuin, op geringen afstand van de ramen mijner woning, tusschen boomen of struiken op.

Al spoedig kwamen er o.a. vinken op het in de vogelhuisjes aanwezige zaad af, terwijl de in bochten hangende slingers van *Arachis* gedurende de eerste dagen alleen door meezen (zwartkopmees, pimpelmees en koolmees) werden bezocht, echter niet door vinken.

Daar ik gedurende korten tijd door eene lichte influenza aan mijn huis was getonden, was ik in de gelegenheid meer tijd aan waarneming te besteden dan anders het geval zou zijn geweest en kan ik voor de volgende mededeelingen, die kijk geven op „het leeren” bij vogels, geheel instaan.

Zooals ik bekend mag veronderstellen, gaan de meezen aan dergelijke snoeren, die zij bij het aanvliegen in schommelende beweging brengen, op de voor deze vogels zoo kenmerkende wijze hangen en bewerken zij dan in omgekeerde houding op zeer energieke wijze met den stevigen, puntigen snavel de nootjes zoolang, totdat ze den vruchtwand hebben doorboord en 't gat, vrijwel aan de onderzijde aanwezig, groot genoeg is, om het zaad uit de betrokken afdeeling te kunnen halen. Zoodra het zaad de gemaakte opening kan passeeren, nemen zij het er met den snavel uit, vliegen er mee weg en eten 't, terwijl zij 't met de pootjes vasthouden, ergens in de nabijheid op, teneinde daarna terug te keeren en elders aan den slinger opnieuw met denzelfden arbeid te beginnen.

Het was mij bekend, dat vinken apennootjes zeer gaarne eten. Een mijner ken-

nissen had een vink in zijn tuin zoover gebracht, dat als hij een zaad van een apenootje vlak bij zich op den grond gooide, de vink er als de kippen bij was en zich, zonder schuw te zijn, in 't volgende oogenblik reeds in 't bezit daarvan had gesteld en er mee weg vloog. Toch namen de vinken in mijn tuin van de apennootslingers gedurende de eerste dagen niet de minste notitie. Zij kenden de vruchten blijkbaar niet en zouden waarschijnlijk ook geen kans gezien hebben om den inhoud ervan te bemachtigen. Dit veranderde echter al spoedig. Hoe dit in zijn werk is gegaan, heb ik nauwkeurig kunnen volgen.

Als de meezen zich met de slingers bezig hielden en het gat in den vruchtwand der peul nog niet groot genoeg was, om het zaad er uit te halen, begonnen ze, hongerig en ongeduldig als ze waren, soms alvast met den kern aan te pikken. Het was altijd slechts een klein deel van 't zaad, dat zij opaten, alvorens, na inmiddels het gat groot genoeg te hebben gemaakt om het nootje te laten passeeren, met het eenigszins aangepikte zaad weg te vliegen.

Bij het aanpikken morsten de vogels echter min of meer, zoodat er onder de slingers in den sneeuw kleine fragmenten terecht kwamen. Reeds na enkele dagen hadden de vinken dit opgemerkt en terwijl er aanvankelijk geen enkele vink in de nabijheid der slingers kwam, zaten deze vogels er van nu af vrij geregeld onder, belust op de kruimpjes, die de boven hun hoofd in de weer zijnde meezen, lieten vallen.

Nog enkele dagen later hadden de vinken alweer bijgeleerd. Ik heb ze toen herhaaldelijk zien wachten tot op het oogenblik, dat 't door eene mees gemaakte gat ongeveer voldoende ruim was om 't nootje door te laten. Dan vloog een vink met kracht tegen de in hangende houding werkende mees aan, zoodat deze verjaagd werd en haalde, met den kop naar boven, van onderen tegen den slinger aan fladderende, 't zaad met den snavel uit 't gat om er mee weg te vliegen. Ik heb dit niet eenmaal, doch vele malen gezien. Soms mislukte het den eersten keer om het zaad, dat nog in den vruchtwand zat, te grijpen, of het er uit te krijgen. Dan werd de poging echter herhaald en in den regel al heel spoedig met succes.

Nooit ging een vink op een slinger zitten of er aan hangen. Het kunststuk werd in de vlucht volbracht en er was eene eigenaardige tegenstelling tusschen het schijnbaar onhandig pogen, en den in den regel zeer spoedig met succes bekroonden uitslag.

Niet alleen was 't optreden tegen de toch werkelijk niet zoo onschuldige meezen uiterst brutaal, maar m.i. pleit het heele geval ook voor vrij hoog ontwikkelde geestelijke eigenschappen.

Kort geleden deed ik eene andere waarneming, die ook eene aanwijzing is voor een vrij hoogstaand intellect bij dezen vogel.

Verleden jaar broedde in mijn tuin in een Douglasspar, op een tak, een vink. 't Broedsel mislukte, want het nest was, hoewel goed gebouwd, onvoldoende bevestigd en zakte tijdens 't broeden al scheef.

Toen er jongen kwamen, werd dit steeds erger. Waarschijnlijk zijn de jongen toen uit 't nest gevallen en omgekomen. Op een zeker oogenblik zag ik n.l. van beneden

ENKELE BIJZONDERHEDEN AANGAANDE DEN GEWONEN VINK. 139

af een halfwassen dood jong buiten 't nest hangen. Toen eerst heb ik 't nest van nabij bekeken. Levende jongen waren er niet meer in en de doode jonge vogel had zich bij den val uit 't nest opgehangen aan een paardenhaar.

Van 't jaar had ik weer een vinkennest in den tuin, ik veronderstel van 't zelfde vinkenpaar. 't Was in de nabijheid van de vorige nestplaats in een perenboom (struikvorm) tegen 't huis, ditmaal niet op eene zijas, maar tegen de hoofdas aan, ook weer op eene plaats van vertakking. En 't ging weer precies als 't vorige jaar. Het nest zakte, niettegenstaande de beschutte ligging, tijdens het broeden weer scheef tengevolge van de gebrekkige bevestiging en op een gegeven oogenblik constateerde ik weer, dat er een halfwassen jong, dat uit 't nest was gevallen, was opgehangen aan een paardenhaar, terwijl andere jongen niet meer aanwezig waren.

Wellicht bestaat er bij diverse exemplaren van vogels van dezelfde soort verschil in architectonischen aanleg, evenals er op ander gebied individuele verschillen bestaan.

Al spoedig na de eerste mislukking begon hetzelfde vinkenpaartje opnieuw te bouwen, dezen keer in eene opgaande rambler-roos van ruim twee meter hoogte, waarvan de takken tegen een dennenstaak waren opgebonden.

Ik zag den vogel het nest-materiaal geregeld aandragen en ben ook eene enkele maal dicht bij de rozenstruik gekomen, teneinde den onderbouw van 't nest te observeren in zijne aangroeiing. Niemand heeft echter 't wordende nest aangeraakt.

De plaats was ditmaal door den vogel minder goed gekozen, want de roos staat op een punt van tamelijk drukke passage. De vogel heeft dit blijkbaar ook ingezien, want op de periode van het crescendo, volgde er eene van diminuendo.

Het materiaal van den onderbouw verdween weer met bekwamen spoed. Toen ik in de nabijheid bleef, teneinde er achter te komen, hoe dit in zijn werk ging, zag ik het vinkenwifje naar de roos vliegen en het in wording verkeerende nest weer afbreken, terwijl het materiaal onmiddellijk gedragen werd naar een in aanbouw zijnd nieuw nest, vlak in de nabijheid, maar thans aanwezig op den tak van een wilden wingerd, tegen mijn huis aan, een eind boven de huisdeur en beneden een bloemenbak, die voor 't raam op de eerste verdieping geplaatst is. Voor een vinkennest is de thans gekozen plaats wel eigenaardig. Van het oude nest bleef niets ter plaatse. Als bijzonderheid kan ik nog vermelden, dat verleden jaar een vliegenvanger precies op dezelfde plaats genesteld heeft. De restanten van het nest zijn bij het silikaten van den muur in 't vroege voorjaar geheel verwijderd en de korten tijd geleden teruggekeerde vliegenvanger heeft thans op eene andere plaats (op een druiventak boven de serre-deur) gebouwd.

Wageningen, Mei '23.

H. MAYER GMELIN.